

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/91/2022
Identifikačné číslo spisu:	5808899943
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Zlocha
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5808899943.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Z. D., nar. W., bytom K., zast. Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA s. r. o., so sídlom Radlinského 1727/49, Dolný Kubín, IČO: 36 858 501, proti žalovanej: S. D., rod. N., nar. W., bytom X., zast. Advokátska kancelária Beňová, s. r. o., so sídlom Blumentálska 8, Bratislava, IČO: 47 232 366, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2C/16/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júla 2021 sp. zn. 8Co/270/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 15. júla 2016 č. k. 2C/16/2008-1998 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu, prvý v poradí“) vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, žalobcu a žalovanej tak, že prvou výrokovou vetou do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal:

- nehnuteľnosti
- byt č. XX v bytovom dome č. XXX/X na ul. K. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu na pozemku CKN parc. č. 1751/2 vo veľkosti 7111/337304, ktoré nehnuteľnosti sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H.;
- rozostavaná garáž na pozemku CKN parc. č. 1753/151 v obci a k. ú. H.;
- pozemok CKN parc. č. 1753/151 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 20 m2, evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H.;
- pozemok CKN parcela č. 92/65 - orná pôda vo výmere 1055 m2, ktorý je evidovaný na LV č. XXXX pre obec R., k. ú. W..

- cenné papiere:
- emitenta UNIPHARMA PRIEVIDZA - 1. slovenská lekárnická spoločnosť a. s. v počte 20 kusov v nominálnej hodnote 1.000 Sk;

- emitenta Prvá strategická a. s. v nominálnej hodnote 1.000 Sk v počte 10 kusov;
- emitenta Druhá strategická a. s. v nominálnej hodnote 1.000 Sk v počte 10 kusov;
- emitenta FIDES zdravotníckeho zásobovania a. s. v nominálnej hodnote 10.000 Sk v počte 2 kusy.

Druhou výrokovou vetou rozhodol, že žalobca sa stáva výlučne oprávneným z pohľadávok voči bankám titulom bankových účtov:

- v K., a. s., so sídlom C.:
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 26.854,88 Sk (v prepočte 891,42 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 11.104,55 DEM (v prepočte 7.946,87 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 183.442,40 Sk (v prepočte 6.089,17 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalovanej so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 9.490,30 Sk (v prepočte 315,02 eur).

- v S., a. s., so sídlom C.:
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 946,41 Sk (v prepočte 31,42 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 11.488,59 USD (v prepočte 16.514,04 eur).

- vo N., a. s., so sídlom C.:
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 1.124,93 Sk (v prepočte 37,34 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 11.794,65 USD (v prepočte 16.953,98 eur),
- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalovanej so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 1.117,88 Sk (v prepočte 37,11 eur).

Zároveň okresný súd tretou výrokovou vetou rozhodol, že žalovaná sa stáva výlučne oprávnenou z pohľadávky voči K., a. s., so sídlom C., titulom bankového účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 11.104,55 DEM (v prepočte 7.946,87 eur). Súd prvej inštancie taktiež rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.535,11 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (štvrtá výroková veta); návrh žalovanej na prerušenie konania doručený súdu dňa 15. 12. 2014 zamietol (piata výroková veta). O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania vo výške 2/3-in, o výške náhrady trov konania rozhodne súd p o právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (šiesta výroková veta). Napokon okresný súd siedmou výrokovou vetou rozhodol o povinnosti žalobcu a žalovanej zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 3.762 eur prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s., číslo účtu: SK 366500000000020545761, s variabilným symbolom: 8870853523 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 27. júla 2017 č. k. 8Co/362/2016-2143 (ďalej aj „zrušujúce uznesenie“) rozsudok okresného súdu, prvý v poradí, vo výroku V, ktorým okresný súd návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol potvrdil; vo zvyšnej časti (výrokoch I., II., III., IV., VI. a VII.) rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.1. Odvolací súd posudzujúc odvolanie ako žalobcu, tak žalobkyne ustálil, že súd prvej inštancie síce správne aplikoval ustanovenia o vzniku, zániku a následnom vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka; výroková časť rozsudku okresného súdu (prvého v poradí) a nadväzujúce odôvodnenie nezodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v dôsledku čoho považoval odvolací súd rozhodnutie

okresného súdu za nepreskúmateľné a vzhľadom na nedostatočné skutkové zistenia založené i na nesprávnom právnom posúdení veci.

2.2. Odvolací súd považoval za opodstatnené námietky strán sporu pokiaľ išlo o prikázanie pohľadávky voči K., a. s. do vlastníctva žalobcu a zároveň, že súd za výlučne oprávnenú z tejto pohľadávky určil aj žalovanú; nebolo možné zistiť, prečo súd návrhu žalovanej o prikázanie pozemku do jej vlastníctva nevyhovel a záver súdu, že na tomto sa strany konania zhodli, nezodpovedá faktickému stavu. Pokiaľ okresný súd cenné papiere patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal do vlastníctva žalobcu nie je zrejmé, či nominálna hodnota uvedená pri jednotlivých cenných papieroch predstavuje nominálnu hodnotu jedného cenného papiera, alebo všetkých cenných papierov toho ktorého emitenta; chýba bližšia špecifikácia. Odvolací súd považoval za dôvodnú odvoláciu argumentáciu žalovanej pokiaľ ide o prepočet hodnoty finančných prostriedkov v cudzích menách v bankových ústavoch na menu Euro. Podľa názoru odvolacieho súdu z rozsudku súdu prvej inštancie (prvého v poradí) nevyplynulo, či s a súd zaoberal a j tvrdením žalovanej, že jej podnik bol vytvorený z oddelených prostriedkov podnikajúceho manžela. Krajský súd vytýkal celkovú nepreskúmateľnosť rozsudku okresného súdu (prvého v poradí) v časti týkajúcej sa ocenenia podnikov strán sporu. Taktiež považoval za dôvodnú námietku žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku okresného súdu, pokiaľ ide o sumu, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi na vyporiadanie spoluvlastníctva; nebolo zrejmé, ako okresný súd k uvedenej sume dospel. Ak žalovaná namietala, že vo veci rozhodol zaujatý sudca, túto vyhodnotil odvolací súd za nedôvodnú aj pokiaľ ide o argumentáciu, že žalobca je zubným lekárom rozhodujúcej sudkyne, ako aj argumentáciu týkajúcu sa postupu konajúcej sudkyne.

2.3. Krajský súd v zrušujúcom uznesení uložil súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať predmetom sporu, najmä námietkami, ktoré odvolací súd považoval za opodstatnené a vo veci rozhodnúť s tým, že okresný súd svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

2.4. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (prvý v poradí) vo výroku, ktorým okresný súd návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol. Žalovaná v odvolaní vo vzťahu k uvedenému výroku neuviedla žiadne odvolacie námietky a zároveň pokiaľ sa žalovaná domáhala prerušenia konania z dôvodu iného konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky, toto bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie podľa vyjadrenia žalovanej skončené.

3. Okresný súd rozsudkom zo 17. januára 2018 č. k. 2C/16/2008-2223 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu, druhý poradí“), rozhodol nasledovne:

I/ Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje:

- nehnuteľnosti:

- byt č. XX v bytovom dome č. XXX/X. na ul. K. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu na pozemku CKN parc. č. 1751/2 vo veľkosti 7111/337304, ktoré nehnuteľnosti sú evidované na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H.;

- rozostavaná garáž na pozemku CKN parc. č. 1753/151 v obci a k. ú. H.;

- pozemok CKN parc. č. 1753/151 - zastavané plochy a nádvorja vo výmere 20 m², evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k. ú. H.;

- pozemok CKN parcela č. 92/65 - orná pôda vo výmere 1055 m², ktorý je evidovaný na LV č. XXXX pre obec R., k. ú. W..

- cenné papiere:

- emitenta UNIPHARMA PRIEVIDZA - 1. slovenská lekárnická spoločnosť akciová spoločnosť, so sídlom Bojnice, Opatovská cesta 4, IČO: 31 625 657, v počte 20 kusov, každý v nominálnej hodnote 1.000 Sk;

- emitenta Prvá strategická, a. s., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 27/B, IČO: 35 705 001, v počte 10 kusov, každý v nominálnej hodnote 1.000 Sk;

- emitenta Druhá strategická, a. s., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 27/B, IČO: 35 705 027 v počte 10 kusov, každý v nominálnej hodnote 1.000 Sk;

- emitenta FIDES zdravotníckej zásobovanie a. s., so sídlom Bratislava, Vlárská 48, IČO: 34 142 941 (od 01. 10. 2004 zmena obchodného mena na PHOENIX Zdravotníckej zásobovanie, a. s., so sídlom Bratislava, Pribylinská 2/A) v počte 2 kusy, každý v nominálnej hodnote 10.000 Sk.

II/ Žalobca sa stáva výlučne oprávneným z pohľadávok voči bankám titulom bankových účtov:

- v K., a. s., so sídlom C.:

- na účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 26.854,88 Sk,

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 3. 2000 vo výške 183.442,40 Sk,

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalovanej s o zostatkom dňa 06. 03. 2000 v o výške 9.490,30 Sk,

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom dňa 06. 03. 2000 vo výške 11.104,55 DEM,

- v S., a. s., so sídlom C.:

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 946,41 Sk,

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 11.488,59 USD.

- vo N., a. s., so sídlom C.:

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 1.124,93 Sk,

- účet č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalobcu so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 11.794,65 USD,

- účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX na meno žalovanej so zostatkom ku dňu 06. 03. 2000 vo výške 1.117,88 Sk.

IV/ Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 54.677,85 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V/ Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 2/3, ktoré budú vyčíslené v uznesení, vydanom po právoplatnosti rozsudku.

VI/ Žalobca a žalovaná s ú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 9.880,45 eur prostredníctvom Slovenskej pošty a. s., so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124, číslo účtu: SK 36 6500 0000 0000 2054 5761, s variabilným symbolom: 20484717204 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

3.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že konal o žalobe žalobcu, ktorý s a po viacerých úpravách ohľadne rozsahu vecí v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov domáhal, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej aj „BSM“), ktoré zaniklo rozvodom manželstva rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4C/441/99 zo 14. februára 2000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6. marca 2000. Súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovení § 143, § 148 ods. 1 a § 150 Občianskeho zákonníka. Ustálil masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pristúpil k jeho vyporiadaniu podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka.

3.2. Obaja bývalí manželia pôvodne žiadali, aby súd určil disparitu podielov; na tejto požiadavke zotrvala v priebehu konania len žalovaná. Požiadavku na určenie disparity podielov považoval okresný súd za nedôvodnú. Reagujúc na argumentáciu žalovanej uviedol, že ako dôvod rozvodu manželstva bola v rozvodovom rozsudku ustálená rozdielnosť pováh manželov, nie alkoholizmus, ani iné dôvody, ktoré žalovaná tvrdila až v závere konania, s o značným časovým odstupom. Okresný súd zdôraznil, že tvrdenie žalovanej, že bývalí manželia žili prevažne z prostriedkov nadobudnutých z podnikania žalovanej považoval za nedôvodné; toto tvrdenie žalovaná neuvádzala v konaní o rozvod manželstva, a teda netvrdila, že by žalobca neprispieval na potreby spoločnej domácnosti a výživu detí, alebo len v celkom nepostačujúcej miere. Ani samotná skutočnosť, že z podnikateľského účtu žalobcu bolo na osobnú

spotrebu vybrané podstatne menej peňazí, ako z účtu žalovanej neznamená, že žalobca sa podstatne menšou mierou pričínil o zabezpečenie potrieb spoločných detí a domácnosti.

3.3. Pokiaľ ide o zaradenie jednotlivého majetku do masy bezpodielového spoluvlastníctva a spôsob jeho vyporiadania, v intenciách záverov krajského súdu uvedených v zrušujúcom v uznesení okresný súd vo vzťahu k pozemku v k. ú. W. uviedol, že ho prikázal do vlastníctva žalobcu kvôli tomu, aby suma, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu, bola pokiaľ možno čo najnižšia. Aj z uvedeného dôvodu okresný súd všetky veci a majetkové hodnoty, ktoré strany sporu počas trvania manželstva nadobudli (nehnuteľnosti, cenné papiere a pohľadávky titulom bankových účtov) prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu, resp. určil, že žalobca je výlučne oprávneným z týchto pohľadávok voči bankám.

3.4. Pokiaľ ide o cenné papiere, ohľadne nich sa strany sporu zhodli na tom, že budú prikázané do výlučného vlastníctva žalobcu za cenu podľa ich nominálnej hodnoty; súd prvej inštancie rešpektoval vôľu strán. Napokon strany sporu sa zhodli aj na tom, že nehnuteľné veci, ktoré previedli na svoju dcéru počas manželstva, nebudú predmetom vyporiadania a predmetom vyporiadania nebude ani motorové vozidlo Škoda 120L. Strany sporu sa nezhodli na tom, či v rámci vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa bude vyporiadavať aj hodnota ich podnikov, ktoré prevádzkovali počas manželstva; žalobca prevádzkoval zubnú ambulanciu a žalovaná verejnú lekáreň.

3.5. Vo vzťahu k vyporiadaniu podnikov okresný súd zotrval na stanovisku, že podnikajúci manžel je povinný nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov takú sumu, ktorá sa rovná pozitívnemu rozdielu medzi aktívami a pasívami jeho podnikania ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, aj prostredníctvom znaleckého dokazovania ustálil, že hodnota podniku žalobcu je 13.155,41 eur a hodnota podniku žalovanej je 165.917,74 eur.

3.6. K hodnote podniku manžela okresný súd neuznal argumentáciu žalovanej, nakoľko vychádzal zo znaleckého posudku; znalecká organizácia vychádzala z inventúrnych zoznamov a účtovných dokladov, ktoré žalobca evidoval v účtovníctve. Nebolo preukázané, že by žalobca mal reálne v rámci svojho podniku okrem vecí, ktoré boli ocenené znaleckým posudkom, ešte nejaké iné veci, ktoré ocenené neboli. K hodnote podniku žalovanej okresný súd dopočítal sumu 37.386,31 eur, čo je výška záväzkov, ktoré už žalovaná vykázala vo výkaze majetku a záväzkov ku dňu 31. decembra 2000; zotrval na závere ktorý považoval za správny aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení, že tento úver je fiktívny a nepreukázaný.

3.7. Pokiaľ ide o finančné prostriedky na účtoch v bankách okresný súd uviedol, že prepočet týchto peňažných prostriedkov v mene USD prepočítal podľa aktuálneho kurzu v deň vyhlásenia rozsudku podľa kurzovej kalkulačky zverejnenej na webovom sídle NBS; prepočet peňažných prostriedkov v sume DEM uskutočnil tak, že sumu na účtoch prepočítal na slovenské koruny podľa kurzu, ktorý bol naposledy vyhlásený dňa 31. decembra 2001; Po tomto prepočte na slovenské koruny výslednú sumu prepočítal konverzným kurzom na menu Euro. Vo vzťahu k finančným prostriedkom na účtoch v bankách okresný súd určil, že výlučne oprávneným k týmto účtom je žalobca, ktorý o tieto účty prejavil záujem a zároveň za účelom zníženia sumy, ktorú má žalovaná na vyrovnanie podielov žalobcovi zaplatiť.

3.8. Okresný súd rozhodol o finančných prostriedkoch, ktoré žalovaná vybrala pred rozvodom manželstva z bankových účtov manželov a rozhodol, že žalovaná je povinná tieto peniaze do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nahradiť. Ide o výbery sumy 29.781 eur realizované v čase, kedy manželia nežili v spoločnej domácnosti; súd prvej inštancie neakceptoval argumentáciu žalovanej, že tieto peniaze minula na živobytie maloletých detí pochádzajúcich z manželstva so žalobcom. Okresný súd mal za to, že žalovaná v tom čase nebola v takej nepriaznivej situácii, aby bola nútená kvôli zabezpečeniu živobytia pre seba a deti zrušiť bankové účty vzniknuté počas manželstva; žalovaná v tomto smere menila svoje stanovisko; tvrdenie, že tieto finančné prostriedky použila na rekonštrukciu rodinného domu vo vlastníctve dcéry bývalých manželov nepreukázala. Okresný súd zotrval na

stanovisku, že žalovaná je povinná nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj sumu 400.000 Sk, ktorú vybrala z osobného účtu v K., a. s. Aj krajský súd v zrušujúcom uznesení akceptoval odôvodnenie, že faktúra od firmy LOTUS s. r. o., ktorú mala žalovaná týmito peniazmi zaplatiť, je fiktívna. Okresný súd tak považoval tvrdenie žalovanej, že tieto peniaze použila na úhradu tejto faktúry za nepreukázané. Bolo tak z dôvodu, že žalovaná tieto peniaze vybrala z osobného a nie podnikateľského účtu a z dôvodu, že k výberu peňazí z bankového účtu došlo 12. januára 2000 a z príjmového dokladu predloženého žalovanou vyplýva, že k platbe faktúry došlo 30. decembra 1999, a teda 13 dní predtým, než došlo k výberu z účtu. Okresný súd nevyhovel požiadavke žalobcu, aby žalovaná do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nahradila sumy, ktoré vybrala z účtu v období od 29. októbra 1999 do 24. novembra 1999. Nevyhovel ani požiadavke žalovanej, ktorá žiadala, aby súd do vyporiadania zahrnul aj sumy, ktoré žalobca vybral z vkladnej knižky od 18. júna 1996 do 31. októbra 1997 z dôvodu, že žalobca tieto výbery urobil v čase, keď manželia viedli spoločnú domácnosť a spoločne hospodárili aj s peniazmi. Vyhovel požiadavke žalovanej, aby žalobca do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nahradil sumu 177.000 Sk čo je suma, ktorú žalobca vybral zo spoločného bankového účtu koncom mája a začiatkom júna 1999 v čase, keď sa vzťahy medzi manželmi začali zhoršovať. Žalobca nepreukázal, na aký účel tieto finančné prostriedky použil; bolo zrejmé, že žalobca finančné prostriedky použil na iné účely, než potreby spoločnej domácnosti.

3.9. Na základe takto zistenej masy BSM súd prvej inštancie pristúpil k výpočtu sumy, ktorú je žalovaná na vyrovnanie podielov povinná žalobcovi zaplatiť; vychádzal z hodnoty vecí, cenných papierov a pohľadávok voči bankám, ktoré strany nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva celkom v hodnote 113.073,49 eur; polovica pripadajúca na každého z bývalých manželov predstavuje 56.536,75 eur. K tejto sume pripočítal polovicu hodnoty podniku manžela, odpočítal polovicu hodnoty podniku bývalej manželky, čím dospel k záveru, že rozdiel v neprospech žalovanej predstavuje 34.915,40 eur. K uvedenému ešte pripočítal polovicu sumy 400.000 Sk, ktorú žalovaná vybrala z osobného účtu dňa 12. januára 2000 a polovicu sumy výberov peňazí z bánk, ktoré žalovaná uskutočnila pred rozvodom, po zrušení spoločnej domácnosti. Dospel tak k záveru o tom, že žalovaná je žalobcovi povinná zaplatiť na vyrovnanie podielov sumu 56.677,85 eur.

3.10. Okresný súd sa napokon vysporiadal s návrhom žalovanej na doplnenie dokazovania vo vzťahu k vyžiadaniu spisového materiálu týkajúceho sa úveru, ktorý si zobrala pred začatím podnikania a vyžiadanim výpisu z účtu cenných papierov na žalobcu od centrálného depozitára cenných papierov, ako aj výsluchom žalobkyne Z. K.. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že návrh na vykonanie dôkazu odôvodnila tým, že ak súd vyžiadal výpis cenných papierov na ňu, mal by aj na žalobcu a ani neozrejmla, akým spôsobom sa dozvedela, že žalobca má mať cenné papiere. Ani pri návrhu na výsluch svedkyne žalovaná neozrejmla, prečo takýto návrh nepodala skôr; za oneskorený považoval súd prvej inštancie aj návrh na vyžiadanie úverového spisu.

3.11. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1, ods. 2 CSP; žalobcu považoval za čiastočne úspešného, a preto mu priznal právo na náhradu trov konania vo výške 2/3-ín. Žalobcu považoval za úspešného v najdôležitejšej otázke sporu, ako aj z úspešného v otázke finančných prostriedkov, ktoré si žalovaná vybrala zo spoločných účtov pred rozvodom manželstva bez súhlasu žalobcu.

3.12. Okresný súd napokon rozhodol o povinnosti zaplattenia súdneho poplatku za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 3 % z hodnoty vecí a práv, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

4. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 27. júla 2021 č. k. 8Co/270/2018-2423 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) konajúc o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku okresného súdu prvou výrokovou vetou rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a II. potvrdil. Rozsudok okresného súdu vo výroku IV. zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 59.599,87 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhá výroková veta). Treťou výrokovou vetou rozsudok okresného súdu vo výroku VI. zrušil a rozhodol, že žiadna zo strán konania nemá nárok na náhradu trov

konania (štvrtá výroková veta).

4.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že vyhodnotil odvolanie žalobcu ako dôvodné; zmenil výrok o trovách konania vyhodnotiac v tejto časti za dôvodné aj odvolanie žalovanej. Vo zvyšnej časti však odvolanie žalovanej považoval odvolací súd za nedôvodné.

4.2. Odvolací súd vyhodnotil za nedôvodnú námietku žalovanej pokiaľ ide o prikázanie pozemku CKN parcela č. 92/65 evidovanú na LV č. XXXX pre k. ú. W. do vlastníctva žalobcu, keď okresný súd nerešpektoval vôľu strán sporu. Pre odvolací súd z obsahu spisu vyplynulo, že vo vzťahu k tomuto pozemku k zhode medzi stranami sporu nedošlo; pozemok žiadal do svojho výlučného vlastníctva prikázať žalobca aj žalovaná. Ak okresný súd prihliadal na to, aby suma, ktorú bude tá-ktorá strana konania povinná vyplatiť protistrane na vyporiadanie podielov bola čo najnižšia, tento záver považoval odvolací súd za správny. Podstatné je, že okresný súd v tejto časti rozhodnutie riadne odôvodnil. Ak žalovaná prezentovala psychickú nepohodu a obavu z ďalších súdnych sporov v prípade prikázania pozemku do vlastníctva žalobcu, túto odvolací súd nepovažoval za relevantnú a preukázanú.

4.3. K zaradeniu hodnoty podniku žalovanej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov odvolací súd zdôraznil svoje závery obsiahnuté už v zrušujúcom uznesení a uviedol, že podnik jedného z manželov, ani doň patriace veci, práva a iné majetkové hodnoty, nie sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale sú v oddelenom majetku manžela, ktorý je podnikateľom. V rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva musí byť zohľadnená existencia podniku, ako aj skutočnosť, že na podnikanie sú spravidla vynakladané prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V zmysle § 150 Občianskeho zákonníka musí podnikajúci manžel nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov to, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na jeho oddelený majetok; odvolací súd uzavrel, že podnikajúci manžel je povinný pri vyporiadaní nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov takú sumu, ktorá zodpovedá pozitívnemu (kladnému) rozdielu medzi aktívami a pasívami jeho podnikania ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, čo spravidla bude zodpovedať hodnote jeho podniku. V tomto smere poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/2296/2004 a 22Cdo/684/2004 a rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky.

4.4. Odvolací súd sa stotožnil s o záverom okresného súdu, že v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je potrebné vyporiadať nielen hodnotu podniku žalobcu, ale i hodnotu podniku žalovanej. Odvolací súd poukázal na svoj záver vyplývajúci zo zrušujúceho uznesenia, keď považoval v tomto smere rozsudok okresného súdu (prvý v poradí) za nepreskúmateľný, nakoľko z jeho odôvodnenia nevyplývalo, či sa súd prvej inštancie zaoberal tvrdením žalovanej, že jej podnik bol vytvorený z oddelených prostriedkov podnikajúceho manžela. S uvedeným sa súd prvej inštancie v rozsudku (druhom v poradí) vysporiadal, keď dospel k záveru, že podnik žalovanej nebol obstaraný výlučne z jej oddelených prostriedkov, ktoré získala formou úveru a z finančných prostriedkov poskytnutých úradom práce na základe dohody o vytvorení spoločensky účelného miesta, a preto je potrebné jej podnik, resp. jeho hodnotu v rámci vyporiadania zohľadniť. S týmto záverom sa odvolací súd stotožnil, keď súd prvej inštancie správne prihliadal aj na ďalšie náklady, ktoré boli s nadobudnutím podniku spojené - odvody na poistenie, nájomné, energie. Aj z odvolania žalovanej vyplýva, že výnosy z podnikania boli použité na ďalšiu prevádzku podniku žalovanej, ako aj na splácanie poskytnutého úveru. Došlo k použitiu prostriedkov bezpodielového spoluvlastníctva na oddelený majetok jedného z manželov, a preto sa odvolací súd stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru o povinnosti oboch strán konania pri vyporiadaní nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov hodnotu ich podnikov ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ žalobkyňa svoje tvrdenia v odvolaní preukazovala Dohodou o vytvorení spoločensky účelného pracovného miesta, tento dôkaz s poukazom na § 366 CSP odvolací súd vyhodnotil ako neprípustnú novotu.

4.5. S odvolacou námietkou ohodnotenia podniku žalobcu sa vysporiadal už súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí tým, že konštatoval, že znalecká organizácia pri ohodnotení podniku žalobcu vychádzala z inventúrnych zoznamov a účtovných dokladov a nebolo preukázané, že by žalobca reálne

mal v rámci svojho podniku veci, ktoré by ocenené neboli. K peňažným denníkom žalobcu z rokov 1998 a 1999 odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva vychádzal aj z doplnenia znaleckého posudku znalkyňou, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie považovala žalovaná za dostatočné.

4.6. Krajský súd vyhodnotil za nedôvodné námietky žalovanej v o vzťahu k finančným prostriedkom vybraným stranami sporu a tvrdenou pôžičkou jej rodičov; v tomto smere odkázal na závery súdu prvej inštancie, ktoré považoval za logické a odôvodnené už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení.

4.7. Za dôvodné považoval odvolací súd odvolanie žalobcu vo vzťahu k nesprávnemu výpočtu sumy, ktorú je žalovaná povinná nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov v súvislosti s výberom finančných prostriedkov z bankových účtov, keď inak ako okresný súd ustálil, že žalovaná po ukončení spoločnej domácnosti z bankových účtov vybrala sumu 41.106,94 eur.

4.8. Odvolanie žalovanej vyhodnotil krajský súd za nedôvodné aj vo vzťahu k požadovanému určení disparity podielov strán sporu; zdôraznil, že odklon od princípu rovnosti podielov v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka je postupom výnimočným, ktorý musí byť opodstatnený konkrétnymi okolnosťami. V tomto smere odvolací súd nezistil žiadne také výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali určenie rôzneho podielu strán konania na vysporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a v plnom rozsahu odkázal na závery súdu prvej inštancie v tejto otázke.

4.9. Za správny považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh na doplnenie dokazovania; tento svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodnil. Vo vzťahu k dôkazom navrhnutým a predloženým žalovanou v odvolacom konaní na tieto odvolací súd neprihliadal, nakoľko je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie ako aj ustanovením § 364 a § 366 CSP.

4.10. Vyhodnotiac uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku IV. zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 59.599,87 eur; pri výpočte odvolací súd nahradil sumu 29.381,90 eur sumou 41.106,94 eur, ktorej polovica predstavuje 20.553,47 eur. Vo zvyšku odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

4.11. Odvolací súd nanovo rozhodol o trovách odvolacieho i prvoinštančného konania; s prihliadnutím na predmet a povahu prejednávaneho sporu, v ktorom má každá zo strán postavenie žalobcu a zároveň postavenie žalovaného (iudicium duplex), skutočnosť, že vyporiadanie bolo v záujme oboch strán konania a žiadna zo strán konania nebola v spore úspešná v celom rozsahu a s prihliadnutím na predmet konania. Odvolací súd aplikáciou § 255 ods. 2 CSP žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania nepriznal.

4.12. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrušil výrok rozsudku okresného súdu o povinnosti zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov; o tejto povinnosti mal súd prvej inštancie opätovne rozhodnúť.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. e) a f) CSP; navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5.1. Pokiaľ dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. e) CSP tvrdila, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Uviedla, že žalobca bol lekárom sudkyne, čo predpokladá vyšší vzťah dôvery a prináša odôvodnené obavy o nezáujatosť sudkyne. Naopak o zaujatosti sudkyne svedčí štýl vedenia pojednávania, kedy bol dávaný priestor na vyjadrenia hlavne žalobcovi a sudkyňa samotná akoby vysvetľovala a vkladala konkrétne slová do úst žalobcu, iniciovala vykonávanie dôkazov jednostranne v prospech žalobcu a ponechávala, aby žalobca slovne napádal žalovanú a jej právneho zástupcu.

5.2. V konkrétnosti poukázala na pojednávanie konané dňa 29. júna 2016; sudkyňa žalovanú neoboznámila s podaním žalobcu, v ktorom namietal vykonanie dôkazu vyžiadaním správy z liečenia žalobcu na S. a sudkyňa zamlčala aj to, že si správu z S. vyžiadala. Až po prerušení pojednávania sudkyňa správu priniesla; nevysvetlila, prečo správa v spise nebola a uviedla, že správa v spise založená nebola len nedopatrením. Žalovaná mala za to, že takýto postup konajúcej sudkyne jasne preukazuje jej zaujatosť.

5.3. Dovolateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces s tvrdením, že súd riadne nezistil skutkový stav veci v rozpore s princípom materiálnej pravdy v časti cenných papierov. K tomu zdôraznila, že súd aj z vlastnej iniciatívy zisťoval, či žalovaná je vlastníčkou nejakých cenných papierov; voči žalobcovi takéto zisťovanie neuskutočnil. Gro konania sa však konalo za účinnosti OSP, ktorý sa riadi princípom materiálnej pravdy a aplikovaní vyšetrovacej zásady. Uzavrela, že ak súd v rámci zisťovania skutkového stavu nechal zisťovať u centrálneho depozitára cenných papierov, či je vlastníkom cenných papierov žalovaná a nedopytoval sa aj na cenné papiere žalobcu, neriadil sa princípom materiálnej pravdy a nezistil tak riadne skutkový stav veci. Porušil tým zásadu rovnosti strán sporu garantovanú v čl. 1 ods. 1 CSP.

5.4. Dovolacou námietkou bolo tvrdenie, že odvolací súd s a s podstatným argumentom žalovanej žiadnym spôsobom nevysporiadal, nezistil správne skutkový stav veci a podnik žalobcu na úkor žalovanej finančne značne poddimenzoval. Uvedenú námietku odôvodnila tým, že už v konaní pred okresným súdom namietla ocenenie hodnoty podniku žalobcu, ktorý neobsahoval všetky položky, vybavenie ambulancie, ktoré boli povinné v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 40/1997 Z. z. Žiadala, aby súd dokazovanie v tejto časti doplnil a na základe voľnej úvahy súdu určil hodnotu podniku žalobcu, keďže v znaleckom posudku neboli súčasťou podniku žalobcu ani zásoby materiálu.

5.5. Za porušenie práva na spravodlivý proces považovala dovolateľka záver odvolacieho súdu, že nezistil dôvody pre určenie rozdielného podielu strán. Pripomenula, že odklon od súdnej praxe od princípu rovnosti podielov možno rozdeliť na 3 skupiny, a to a) negatívne okolnosti v manželstve, napríklad alkoholizmus a rozpad manželstva z dôvodu alkoholizmu, b) princíp zásluhovosti a c) ďalšie okolnosti ovplyvňujúce výšku podielov pri vyporiadaní. Tvrdila, že dve z uvedených skupín v posudzovanom prípade boli naplnené; bol preukázaný alkoholizmus žalobcu, ako aj princíp zásluhovosti.

5.5.1. K alkoholizmu uviedla, že tento je preukázaný z lekárskej správy a žalobca podľa nej sám potvrdil, že manželstvo účastníkov sa rozpadlo z dôvodu alkoholizmu. Žalobca sa pre problémy s alkoholom liečil v období od 4. mája 2000; nešlo o jeho prvé liečenie a žalobca sám potvrdil, že nešlo o jednorazové problémy, ale o dlhodobý stav. Uvedené vyplýva aj zo svedeckých výpovedí. Alkoholizmus ako hlavný dôvod rozpadu manželstva uviedla žalovaná aj v návrhu na rozvod manželstva, pričom ďalším dôvodom pre rozvod manželstva bolo, že žalobca na domácnosť neprispieval finančnými prostriedkami a mal agresívnu povahu.

5.5.2. K princípu zásluhovosti žalovaná zdôraznila, že to bola práve ona, ktorá sa zaslúžila o nadobudnutie hodnôt bezpodielového spoluvlastníctva manželov účastníkov konania; uvedené vyplýva aj z peňažných denníkov žalobcu, ktorý v rámci svojho podnikania uskutočňoval minimálne osobné výbery a nevyplácal si zisk. Žalovaná sa okrem výkonu podnikateľskej činnosti starala o 3 deti a domácnosť; žalobca v o veľkej miere požíval alkoholické nápoje. Podporným argumentom je, že rodičia žalovanej účastníkom počas manželstva darovali nehnuteľnosti, ktoré zvýšili hodnotu BSM účastníkov konania a uvedené je možné považovať za naplnenie kritéria zásluhovosti na strane žalovanej. Nepriznanie disparity považovala žalovaná za rozporné s dobrými mravmi.

5.6. Dovolateľka tvrdila, že odvolací súd porušil jej právo vlastníť majetok, čím porušil právo na spravodlivý proces. Uvedené tvrdenie sa týka nehnuteľnosti, pozemku v k. ú. W.. Zdôraznila, že o tento pozemok mala záujem žalovaná s odôvodnením, že ide o pozemok, ktorý sa nachádza na tej istej ulici, ako má dom žalovaná. Odvolací súd námietke nevyhovел a odkázal na pravidlo, aby čiastka, ktorú bude

mať tá-ktorá strana konania povinnosť vyplatiť protistrane na výplatu podielov, bola čo najnižšia. Tento princíp však z právneho predpisu nevyplýva. Považovala za rozporné s právom vlastníť majetok, ak žalobca získava všetky nehnuteľnosti tvoriace masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov a žalovanej nie je prikázané vlastníctvo k žiadnej nehnuteľnosti.

5.7. Za arbitrárne považovala, keď odvolací súd bez ďalšieho dokazovania opätovne zaviazal žalovanú nahradiť sumu 400.000 Sk do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; v uvedenom videla porušenie práva na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v tomto smere považovala za arbitrárne a nelogickú právnu konštrukciu; faktúru mala riadne vedenú v účtovníctve, na čom nič nemení fakt, že ju čiastočne platila zo súkromného účtu. Uvedené podnikatelia vo svojej praxi bežne robia, napríklad v prípade, keď na svojom účte nemajú dostatok finančných prostriedkov.

5.8. Súd nižších inštancií d o bezpodielového spoluvlastníctva manželov započítali aj sumu, ktorú žalovaná vybrala pred rozvodom manželstva z bankových účtov v o výške 41.421 eur a sumu 48.900 Sk, ktorú prevzala od firmy ZENIT s. r. o. K uvedenému dovolateľka uviedla, že súdy arbitrárne nevzali do úvahy čestné vyhlásenie a výsluch svedkov; odôvodnenie súdov preukazuje ich svojvôľu, celé konanie bolo poznačené priet'ahmi. Je prirodzené, že si svedkovia po toľkých rokoch už nepamätali konkrétne okolnosti, iba odkázali na čestné vyhlásenie podpísané pred rokmi. Bolo preukázané, že žalovaná zabezpečovala rekonštrukciu rodinného domu a zveľaďovala majetok spoločného dieťaťa žalobcu a žalovanej. Je v rozpore s dobrými mravmi, aby sa na tento fakt neprihliadlo. V tomto smere súdy nižších inštancií nebrali do úvahy dôkazy predložené žalovanou a zobrali do úvahy dôkaz predložený žalobcom s označením zápisnica o ohliadke miesta činu, datovaná 17. apríla 2000. Z uvedenej pre súd vyplynulo, že rekonštrukcia vykonávaná nebola. Uvedenú zápisnicu považovala žalovaná za nedôveryhodnú; je nepravdepodobné, že by sa ohliadka činu uskutočňovala až po ôsmich mesiacoch od podania trestného oznámenia. Napokon, ak by fotodokumentácia bola urobená aj v apríli 2000, možno ňou napadnúť iba časť finančných prostriedkov, a to sumu 120.000 Sk.

5.9. Za arbitrárny považovala žalovaná záver súdu, ktorý prijal názor, že je nutné vysporiadať hodnotu podniku žalovanej v rámci masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zotrvávala na tvrdení, že podnik založila výlučne zo svojich oddelených prostriedkov tým, že čerpala podnikateľský úver, za ktorý ručia svojím majetkom jej rodinní príslušníci, získala príspevok na vytvorenie pracovného miesta a uplatnila svoje farmaceutické vzdelanie na začatie podnikania. Je preukázané (aj vzhľadom na minimálne výbery žalobcu zo svojho podniku), že práve podnikanie žalovanej bolo nosným pilierom budovania spoločného majetku a z príjmu žalovanej žila celá rodina s minimálnym príspevkom žalobcu. Za rozporné s dobrými mravmi tak považovala žalobkyňa skutočnosť, že musela nahradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ešte polovicu svojho podniku, ktorú už v zásade v rámci manželstva so žalobcom spotrebovali.

5.10. Napokon v rozpore s právom na spravodlivý proces považovala žalovaná skutočnosť, že súdy nižších inštancií prikrátali pôžičku o d rodičov žalovanej k hodnote jej podniku. Opätovne poukázala na ústavným súdom konštatované priet'ahy v konaní; súd neustále novými požiadavkami na žalovanú na predloženie účtovných dokladov predlžoval konanie; pre žalovanú tak bolo mimoriadne náročné vyhľadať príslušné doklady a rozpomenúť si na niektoré udalosti. Žalovaná si bola vedomá, že žiadny úver nečerpala a peniaze na prístavbu lekárne mala z výlučných prostriedkov od svojich rodičov; nemožno však súhlasiť so záverom súdu, že menila k tejto otázke svoje stanovisko, keď ho len upresnila. Poukázala na vek svojich rodičov, ktorí si už vzhľadom na odstup času nemusia pamätať presné sumy; rovnako však potvrdili, že považovali za potrebné nazhromaždiť majetok pre svoje deti. Je pritom n a rozhodnutí darcov, v ktorom momente svojmu dieťaťu peniaze požičajú, resp. darujú. Zdôraznila, že jej rodičia vyrastali v inej dobe, keď sa maximálne šetrilo na všetkom a ľudia si i financie odkladali na horšie časy a pre svoje deti. Ľudia si bežne privyrábali predajom poľnohospodárskych výrobkov, hydiny a inými domácimi výrobkami a takto získané potreby používali na svoje úspory. Záver súdov nižších inštancií o nereálnosti, že b y rodičia žalovanej mali toľko peňazí, ktoré jej požičali (darovali), považovala za nesprávny.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej postupom podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, alebo aby ho podľa § 448 CSP zamietol.

6.1. K dovolacej námietke podľa § 420 písm. e) CSP žalobca uviedol, že zákonná sudkyňa bola zo zubnej ambulancie žalobcu odhlásená dňa 4. januára 2016, dva roky pred vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie. Na vyšetrení u žalobcu bola len dvakrát, keď chodievala navyše aj k iným zubným lekárom. Samotná skutočnosť, že žalobca bol zubným lekárom zákonnej sudkyne nie je dôvodom na jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania sporu. K uvedenému však zdôraznil, že o námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyňi odôvodnenej rovnakými skutočnosťami ako sú tie, ktoré žalovaná uvádzala v dovolaní, rozhodoval Krajský súd v Žiline, ktorý uznesením sp. zn. 6NcC/51/2014 z 25. augusta 2015 zákonnú sudkyňu nevylúčil z prerokúvania a rozhodovania veci. Proti tomuto uzneseniu podala žalovaná ústavnú sťažnosť a Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením z 22. októbra 2015 sp. zn. II. ÚS/686/2015 sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Žalobca odmietol, že by zákonná sudkyňa zamlčovala dôkaz v prospech žalovanej, a to Prepúšťacíu správu z odborného liečebného ústavu psychiatrického Predná Hora; on sám na pojednávaní dňa 29. júna 2016 súhlasil, aby táto správa bola sporovým stranám oboznámená. Napokon k vylúčeniu sudcu žalobca zdôraznil, že dôvodom na jeho vylúčenie nie sú okolnosti, spočívajúce v procesnom postupe sudcu a jeho rozhodovacej činnosti.

6.2. K dovolacím námietkam podľa § 420 písm. f) CSP žalobca uviedol, že z podaného dovolania vyplýva, že ak žalovaná napáda rozsudok odvolacieho súdu z dôvodu, že tento nedostatočne zistil rozhodujúce skutkové okolnosti a rozhodnutie spočíva v nesprávnych skutkových a právnych záveroch, je tomu tak preto, že sa odvolací súd nestotožnil s právnymi názormi žalovanej a nerozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Takýmito skutočnosťami však nie je možné odôvodňovať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

6.3. Žalobca sa v stručnosti vyjadril k jednotlivým dovolacím námietkam vo vzťahu k tvrdeniu o tom, že súd nezistil skutkový stav veci v rozpore s princípom materiálnej pravdy, že riadne nevyhodnotil hodnotu podniku žalobcu, a konal arbitrárne; že nesprávne posúdil potrebu rozhodnutia o disparite podielov v prospech žalovanej. Považoval prikázanie pozemku v k. ú. W. za správne a účelné, nakoľko týmto dochádza k zníženiu sumy, ktorú má žalovaná žalobcovi zaplatiť na vyrovnanie podielov; tento spôsob vyporiadania nie je v rozpore s právom žalovanej vlastniť majetok, keďže pri vyporiadaní BSM dochádza k tomu, že jeden z bývalých manželov stráca časť alebo celý majetok.

6.4. Ak žalobkyňa namietala zaviazanie nahradiť sumu 400.000 Sk do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalobca uviedol, že vyjadrenia žalovanej boli v tomto smere účelové a vzájomne si odporujúce v priebehu konania pred súdmi nižších inštancií. A k namietala, že finančné prostriedky vybraté z bankových účtov po zrušení domácnosti použila na rekonštrukciu rodinného domu na prelome rokov 1999 a 2000 žalobca uviedol, že žiadne z uvádzaných prác na prelome rokov 1999/2000 vykonané neboli; v skutočnosti tieto finančné prostriedky žalovaná neskôr použila na nákup pozemkov v Y.. Nestotožnil sa ani s dovolacou námietkou vo vzťahu k nutnosti vysporiadania hodnoty podniku žalovanej v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Tvrdil, že tento podnik žalovaná založila zo spoločných prostriedkov manželov; žalovaná bola celý rok pred vznikom verejnej lekárne nezamestnaná; podnikat' v lekárni začali strany sporu spoločnými finančnými prostriedkami, zakúpili vybavenie lekárne, zásoby tovaru a pod., spoločne vybavovali podnikateľský úver, ktorý bol následne poskytnutý žalovanej. Napokon, akékoľvek výnosy z podnikania žalovanej patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; podnik žalovanej nebol vytvorený výlučne z oddelených prostriedkov, ale aj z prostriedkov patriacich do BSM. S uvedenými skutočnosťami sa súdy nižšej inštancie riadne zaoberali a dôkladne ich vyhodnotili. Žalobca sa stotožnil už so záverom rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý podrobne vysvetlil, prečo pôžičku od rodičov žalovanej považoval za fiktívnu a nepreukázanú; tento záver za správny a logicky považoval aj odvolací súd.

7. Žalobkyňa v ďalšom vyjadrení zotrvala na podanom dovolaní a dôvodoch v ňom uvedených; vyjadrila sa k tvrdeniam žalobcu; žiadne nové (podstatné) skutočnosti vo vyjadrení neuviedla.

8. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý zotrval na svojej dovtedajšej argumentácii.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Po preskúmaní podaného dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, a preto ho odmietol.

10. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, majúci v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

11. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov konaní a rozhodovaní súdov nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť vo veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

12. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto podmienka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

13. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých spor bol právoplatne skončený meritórnym rozhodnutím, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

14. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti; z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. V danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. e), písm. f)

CSP.

17. Podľa § 420 písm. e) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

18. Pojem zákonného sudcu definoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) v náleze z 12. januára 2017 sp. zn. II. ÚS 577/2015, v ktorom ustálil, že pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba nadväzujúcimi kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám treba priradiť v prvom rade vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdov, a následne obsadenie príslušného súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzená od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na to nadväzuje zásada pridelenia vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon. Iba taký sudca určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny (Listiny základných práv a slobôd).

18.1. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že žalobca je (resp. v minulosti bol) ošetrojúcim zubným lekárom zákonnej sudkyne; tvrdila, že tento vzťah lekár - pacient predpokladá vyšší vzťah dôvery a prináša odôvodnené obavy o nezaujatosti sudkyne. Zároveň namietala štýl vedenia pojednávania zákonnou sudkyňou, ktorá mala iniciovať vykonávanie dôkazov v prospech žalobcu, na pojednávaniach ponechávala, aby žalobca slovne napádal žalovanú a jej právneho zástupcu. Konkrétne namietala aj postup zákonnej sudkyne na pojednávaní dňa 29. júna 2016 v súvislosti so správou z liečenia žalobcu v liečebnom zariadení na S..

18.2. Je potrebné zdôrazniť, že o námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyňi (založenej na argumentácii žalovanej, že žalobca je ošetrojúcim zubným lekárom zákonnej sudkyne), rozhodoval Krajský súd v Žiline ako súd nadriadený a uznesením sp. zn. 6NcC/51/2014 z 25. augusta 2014 zákonnú sudkyňu z pojednávania a rozhodovania vecí nevylúčil; toto rozhodnutie bolo podrobené prieskumu Ústavným súdom Slovenskej republiky v dôsledku ústavnej sťažnosti žalobkyne; ústavný súd uznesením z 22. októbra 2015 č. k. II. ÚS 686/2015-15 sťažnosť žalobkyne ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Ústavný súd sa v citovanom uznesení vyjadril k skutkovým a právnym záverom krajského súdu (rozhodujúceho o námietke zaujatosti) a konštatoval, že ich nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s (v sťažnosti) označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru. Vyjadril sa tiež k vzťahu zubár - pacient vo vzťahu k postaveniu v súdnom konaní (strana sporu - sudca) a ustálil, že spoločenské vzťahy v najširšom zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti, čo sa týka aj zmluvného vzťahu medzi zákonným sudcom ako pacientom a účastníkom konania ako lekárom. Prikladať tomuto zmluvnému vzťahu, obsahom ktorého sú preventívne prehliadky, takú intenzitu a závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonnej sudkyne, považuje ústavný súd v okolnostiach danej veci za nedôvodné, a to napriek tomu, že nepochybne ide o vzťah založený na vzájomnej dôvere a úcte. K vylúčeniu sudcu z prerokovania a rozhodovania vecí môže dôjsť aj pri zohľadnení sťažovateľkou akcentovanej tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESLP iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne. Analýza skutočností uvádzanej sťažovateľkou v námietke zaujatosti vznesenej proti zákonnej sudkyňi v označenej právnej veci vedenej okresným súdom a v sťažnosti podľa čl. 127 ústavy vzťah podľa názoru ústavného súdu v danom prípade prijatie takéhoto záveru neumožňuje.

18.3. Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky podľa R 59/1997 neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z

prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g) OSP posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je aplikovateľný aj po zmene procesného predpisu vo vzťahu k § 420 písm. e) CSP.

18.4. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP); vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie (§ 49 ods. 2 CSP); dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP). Účelom tejto úpravy je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Právne významným je vzťah sudcu k sporu (o vzťah tejto povahy ide vtedy, ak sudca je priamo stranou sporu alebo osobou zúčastnenou na konaní; keď má osobitný záujem na určitom výsledku konania alebo vtedy, keď sudca verejne vyjadril právny názor na spor, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť alebo vtedy, ak existujú konkrétne skutočnosti nasvedčujúce získaniu poznatkov o veci inak, ako zákonom predpokladaným spôsobom, najmä dokazovaním); vzťah sudcu k stranám (o vzťah tejto povahy ide vtedy, ak ide o rodičovský, manželský, súrodenecký alebo iný blízky rodinný vzťah alebo relevantný osobný vzťah, či už pozitívny alebo negatívny) alebo vzťah sudcu k zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní (obdobne ako pri vzťahu k stranám sporu).

18.5. Pri posudzovaní dovolacej námietky vo vzťahu k JUDr. Miriam Srogončíkovej, ktorá vec prejednávala a rozhodovala v prvej inštancii, vychádzal dovolací súd z o zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Vo všeobecnosti je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti; vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie.

18.6. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či preukázateľne existujú skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. To znamená, že nie je možné vychádzať iba zo subjektívnych aspektov nestrannosti sudcu, ale aj z hmotnoprávneho rozboru skutočností, ktoré k týmto subjektívnym pochybnostiam viedli. K vylúčeniu sudcu totiž môže dôjsť iba vtedy, ak sú naplnené predpoklady vylúčenia uvedené v § 49 ods. 1, ods. 2 CSP.

18.7. Pokiaľ ide o pomer sudcu k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, tento definovala žalovaná skutočnosťou, že zákonná sudkyňa je pacientkou žalobcu ako zubného lekára. Iba uvedené tvrdenie pre konštatovanie existencie pomeru sudcu k strane konania nepostačuje; o námietke zaujatosti z uvedeného dôvodu bolo nadriadeným súdom rozhodnuté tak, že zákonnú sudkyňu z prejednávania a rozhodovania vecí nevylúčil; uvedené rozhodnutie preskúmal v konaní o ústavnej sťažnosti žalovanej ústavný súd a nezákonnosť (ústavný rozpor) nezistil. Dovolateľka v tomto smere len opakuje svoju argumentáciu bez uvedenia, aký má (resp. môže mať) vzťah lekár - pacient vplyv na pomer sudcu k stranám, netvrdí a nenamieta, že v dôsledku tohto vzťahu možno vzťah sudkyne k strane sporu definovať ako taký osobitný vzťah, ktorý má právnu relevanciu pre rozhodnutie o vylúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania vecí. Pokiaľ teda k označenému vzťahu lekár - pacient nepristúpili žiadne ďalšie skutočnosti a okolnosti, ktoré by tento inak bežný zmluvný vzťah zintenzívnili, nemožno dôvodne konštatovať, že spor prejednávala a rozhodovala sudkyňa, ktorá by bola zaujatá pre pomer k niektorej zo strán sporu.

18.8. Podstata dovolacej argumentácie podľa § 420 písm. e) CSP spočívala v poukazovaní na postup zákonnej sudkyne na pojednávaní dňa 29. júna 2016 tým, že neoboznámila s podaním žalobcu, v ktorom namieta vykonanie dôkazu a zamlčanie, že si súd správu s liečebne v S. obstaral.

18.9. Vo vzťahu k takémuto obsahu námietky dovolací súd uzatvára, že dôvodom pre vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP); namietané pochybenie v procesnom postupe (ktorým sa už zaoberal dovolací súd v zrušujúcom uznesení), nemá za následok konštatovanie, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

19. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

19.2. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

19.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konania. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19.4. Pokiaľ dovolateľka uplatnila odvolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, z obsahu dovolania možno vyvodiť, že namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces viacerými pochybeniami odvolacieho súdu, namietala svojvôľu (arbitrárnosť) a nelogickosť záverov odvolacieho súdu, nesprávne hodnotenie dôkazov a rozpor s dobrými mravmi, keď odvolací súd na jej argumentáciu neprihliadol, resp. pokiaľ argumentáciu žalovanej vyhodnotil tak, ako je uvedené v dovolaní napadnutom rozhodnutí.

19.5. Pokiaľ dovolateľka prezentovala nespokojnosť s hodnotením vykonaného dokazovania a tým nedostatky v skutkových zisťeniach súdov nižších inštancií, dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkových zistení. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

19.6. Z obsahového hľadiska dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) dovolací súd vyvodil, že jadrom dovolacej argumentácie žalovanej bolo vyjadrenie jej nespokojnosti s tým, akým spôsobom súdy nižšej inštancie vyhodnotili dôkazy vykonané v priebehu základného konania, keď z podaného dovolania vyplýva jej argumentácia, že hodnotenie dôkazov bolo vykonané výlučne na jej neprospech; dovolací súd sa

nedostatočne vysporiadal s argumentáciou žalovanej; ku každému záveru odvolacieho súdu (a teda aj súdu prvej inštancie, nakoľko odvolací súd sa s podstatnými závermi okresného súdu stotožnil a doplnil vlastné odôvodnenie reagujúc na odvoláciu argumentáciu) ponúka vlastné odôvodnenie. V tomto smere dovolací súd zdôrazňuje, že samotný nesúhlas dovolateľky so skutkovými zisteniami a vyhodnocovanie len vybratých vykonaných dôkazov bez ohľadu na výsledky vyplývajúce z ostatných vykonaných dôkazov; polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo iba spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, nielen významovo, ale ani v spojení s okolnosťami prejednávaneho sporu, nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP.

19.7. Dovolateľka v dovolaní spochybňuje vykonané dokazovanie a jeho hodnotenie a navodzuje vlastné hodnotenie smerujúce k založeniu svojho názoru na právne posúdenie sporu a úspechu v spore, že súdy nižších inštancií opomenuli zohľadniť (resp. si osvojiť) jej argumentáciu. Z tejto argumentácie pre žalovanú vyplýva pre ňu pozitívny záver, že k vyporiadaniu zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov v dôsledku rozvodu manželstva malo dôjsť iným, pre ňu výhodnejším spôsobom.

19.8. Dovolací súd pripomína, že sporové konanie je konaním, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné. Úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že súdy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné a naopak tvrdenia strany úspešnej za nepravdivé a bez relevancie.

19.9. Vzhľadom na dovolacie námietky týkajúce sa dokazovania, najvyšší súd akcentuje, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/201/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011).

19.10. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

19.11. Nesprávne, prípadne neúplné vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ktoré dovolateľka naznačuje v dovolaní a ponúka vlastné hodnotenie, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie; pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli

účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

19.12. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

19.13. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vyplýva, že súdy nižších inštancií konali o žalobe o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov; dokazovanie okresný súd zamerail na zistenie masy bezpodielového spoluvlastníctva a po ustálení masy BSM túto vyporiadal podľa princípov uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom ku skutočnosti, že v podstatnej časti majetku, ktorý v konečnom dôsledku okresný súd zahrnul do masy BSM nedošlo medzi bývalými manželmi k dohode, súd prvej inštancie vykonával rozsiahle dokazovanie aj pokiaľ ide o ohodnotenie jednotlivých položiek, ktoré posudzoval, a to aj pokiaľ ide o povinnosť strán sporu nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ich ostatný majetok.

19.14. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu si odvolací súd v podstatných častiach osvojil a reagujúc na odvolaciu argumentáciu (oboch strán sporu) dodal vlastnú argumentáciu.

19.15. Závery súdov nižších inštancií sa podľa dovolacieho súdu nejavia byť otázne a bez dôkazného podkladu; sú odôvodnené, vyplývajú z hodnotenia vykonaného dokazovania z hľadiska pravdivosti a dôležitosti vykonaných dôkazov. Tieto závery súdov nižších inštancií sú v súlade so zásadami formálnej logiky a majú vo vykonanom dokazovaní dostatočnú oporu. Súdy nižších inštancií jednoznačne vysvetlili, z akých dôvodov nepovažovali za splnené podmienky pre určenie disparity podielov, z akých dôvodov pristúpili k zaradeniu podnikov strán sporu (prevádzkovanie zubnej ambulancie, resp. lekárne) a vysvetlili tiež, z akého dôvodu rozhodli o povinnosti nahradenia finančných súm (v súvislosti s výbermi z účtov v bankách pred rozvodom manželstva) do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

19.16. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým oba súdy nižšej inštancie dospeli, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie sporu túto vadu zmätočnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý v časti potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a v časti zmenil, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

20. Dovolaťka v rámci tvrdenej vady zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP) tvrdí porušenie práva na

spravodlivý proces v tom, že sudy nižších inšancií zistili skutkový stav vecí v rozpore s princípom materiálnej pravdy v časti cenných papierov, nakoľko z vlastnej iniciatívy zisťovali, či žalovaná je vlastníčkou cenných papierov a voči žalobcovi takéto zisťovanie neuskutočnili.

20.1. Dovolací súd k uvedenému zdôrazňuje, že v prípade vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva platí zásada, že sa vyporiadava všetok majetok, ktorý patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Uvedenému zodpovedá aj zásada, že súd v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v rámci dokazovania na prvom mieste zisťuje masu BSM, potom vykoná ocenenie jednotlivých položiek zisteného majetku (patriaceho do BSM) a následne bezpodielové spoluvlastníctvo vyporiada podľa zásad uvedených v § 150 CSP.

20.2. K uvedenému odvolací súd, posudzujúc odvoláciu námietku, zaujal stanovisko, že žalovaná v priebehu konania (o vyporiadanie BSM) ani netvrdila, že by žalobca ku dňu zániku manželstva vlastnil cenné papiere, tieto nežiadala vyporiadať; návrh na vykonanie takéhoto dokazovania predniesla až po rozsudku súdu prvej inšancie (prvého v poradí) a zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu; v návrhu na vykonanie dôkazu absentuje tvrdenie o tom, či uvedené cenné papiere by mali patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

20.3. Je zrejmé, že sudy nižších inšancií sa dôkazným návrhom žalovanej zaoberali; nevykonanie dôkazu vo svojich rozhodnutiach odôvodnili.

20.4. K uvedenému dovolací súd uvádza, že rozhodnutie, ktorý z navrhovaných dôkazov vykoná, patrí súdu (§ 158 ods. 1 CSP). Princíp zistenia materiálnej pravdy v prípade konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva neznamena, že súd z vlastnej iniciatívy zisťuje vo všetkých dostupných registroch a evidenciách eventuálnu existenciu (domnelého) majetku, ale v podstatnej miere reaguje na dôkazné návrhy strán. Pokiaľ v prejednávanej veci zisťoval vlastníctvo cenných papierov žalovanej, bolo tomu tak z dôvodu, že od začatia konania táto otázka (najmä pokiaľ ide hodnotu cenných papierov) medzi bývalými manželmi vyvstala a bola sporná. V prípade žalobcu vlastníctvo cenných papierov tvrdené nebolo. V konečnom dôsledku dovolací súd uvádza, že v rámci dokazovania dôkazné bremeno nadväzuje na bremeno tvrdenia; uvedené odvolací súd správne vyhodnotil konštatovaním o tom, že žalovaná v návrhu na vykonanie dokazovania ani neuvedla, o aké cenné papiere ide, a či by tieto cenné papiere mali patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

20.5. Vadu v dokazovaní v naznačenom smere dovolací súd nezistil. K uvedenému napokon poukazuje aj na ustanovenie § 149 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozhodnutím súdu alebo dohodou objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vyporiadania, platí preň domnienka uvedená v ods. 4.

21. Dovolateľka tvrdila, že sudy nižších inšancií nevyhodnotili riadne hodnotu podniku žalobcu, konali v tomto smere arbitrárne a porušili právo žalovanej na spravodlivý proces. Namietla, že súd mal dokazovanie doplniť a na základe voľnej úvahy mal určiť hodnotu podniku žalobcu pri zohľadnení povinných položiek zubnej ambulancie.

21.1. Arbitrárnym je také rozhodnutie (rozsudok), ktorý je založený na svojvôli súdu, neopierajúci sa o zákon, založený na ľubovôli súdu; arbitrárnosť je svojvôľa. Z rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, že arbitrárne rozhodnutie je rozhodnutie založené na extrémnom nesúlade právnych záverov s vykonaným dokazovaním; arbitrárnou je interpretácia, ktorá je v extrémnom nesúlade s ustálenou judikatúrou bez toho, aby súd dostatočne ozrejmil dôvody, na základe ktorých odmietol ustálenú výkladovú prax; arbitrárnym je nerešpektovanie kogentnej normy, jej interpretácia, ktorá je v extrémnom rozpore s prioritami spravodlivosti a arbitrárnym je aj hodnotenie dôkazov vykonané bez racionálneho základu tak, že pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery.

21.2. V tejto otázke si odvolací súd osvojil závery súdu prvej inšancie, ktorý podľa názoru krajského súdu správne konštatoval, že znalkyňa (ktorá ohodnotila podnik žalobcu) vychádzala z inventúrnych

zoznamov a účtovných dokladov a nebolo preukázané, že by žalobca mal reálne v rámci svojho podniku veci, ktoré ocenené neboli.

21.3. Tento záver odvolacieho súdu nenapĺňa znaky arbitrárnosti (svojevôle); súdy nižších inštancií v súlade s právnou logikou vysvetlili, že v rámci podniku žalobcu bol ohodnotený len majetok, ktorý reálne existoval a bol zaznamenaný v účtovnej evidencii. Naopak, vadou dokazovania a hodnotenia dôkazov by bolo, ak by súdy v rámci dokazovania ohodnotili majetok, ktorý reálne zistený nebol. Prípadné porušenie právnej úpravy týkajúcej sa povinného vybavenia zubnej ambulancie má za následok zodpovednostný vzťah prevádzkovateľa zubnej ambulancie a nie záver o tom, že povinné vybavenie vo všetkom jeho rozsahu aj reálne existuje.

22. Rovnosť podielov (parita) manželov pri vyporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva vyplýva z § 150 prvá veta Občianskeho zákonníka; pri vyporiadaní sa má vychádzať z princípu, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Disparita podielov je odchýlkou od tohto zákonného princípu a spočíva v rozdielnom určení podielov. Disparita podielov sa aplikuje len výnimočne.

22.1. Ústavný súd sa k disparite podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyjadril v náleze z 13. marca 2013 osvojac si konštatovania s právnym názorom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/2914/1999, podľa ktorého znenie § 150 Občianskeho zákonníka nevylučuje, aby súd vyjadril rozdielnosť podielov manželov pri vyporiadaní spoločnej veci prihliadajúc na to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie i udržanie spoločnej veci, a to tak, že vec prikáže do vlastníctva tomu z manželov, ktorý sa o nadobudnutie a udržanie spoločnej veci zaslúžil výlučne, resp. v prevažnej miere, bez toho, aby mu uložil povinnosť, aby druhému manželovi, ktorý sa o jeho nadobudnutie a udržanie nezaslúžil, na vyrovnanie podielu zaplatil určitú finančnú čiastku. Zákon explicitne neupravuje spôsob nerovného vyporiadania, a disparita môže byť tak vyjadrená nie iba percentom, či zlomkom, ale aj prikázaním veci jednému z manželov bez toho, aby bol zaviazaný finančne sa s druhým manželom, pokiaľ ide o túto vec, vyporiadať.

22.2. Dovolateľka správne pomenovala okolnosti, za ktorých dochádza k odklonu od zásady parity podielov, dovolací súd dodáva, že prevažne ide o prípady, kedy sa jeden z manželov vôbec nestaral o potreby rodiny a vôbec nepracoval.

22.3. Takýto prípad podľa záverov súdov nižších inštancií nebol zistený (súdy sa nastolenou otázkou zaoberali v dôsledku návrhov oboch strán sporu). Už súd prvej inštancie uzavrel (s jeho závermi sa odvolací súd stotožnil a poukázal na ne), že podľa rozsudku, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, dôvodom rozvodu bola ustálená rozdielnosť pováh manželov a nie alkoholizmus ani iné dôvody (ktoré žalovaná tvrdila až v závere konania, so značným odstupom); okresný súd zvažil aj argumentáciu žalovanej k tvrdenému alkoholizmu žalobcu a absolvovaniu protialkoholického liečenia. Uvedené závery nie sú v extrémnom rozpore s vykonaným dokazovaním a nie sú výsledkom nesprávneho hodnotenia dôkazov. Požívanie alkoholických nápojov žalobcom zo spisu vyplýva, súdy nižších inštancií však ustálili, že jeho intenzita nebola spôsobilá privodiť prelomenie princípu rovnosti podielov. Napokon sa súdy nižších inštancií vyjadrili aj k otázke zásluhovosti; reagujúc na dovoláciu argumentáciu dovolací súd len dodáva, že v konaní pred súdmi nižších inštancií nebolo zistené, že by žalobca vôbec nepracoval a nechával sa a manželkou vyživovať. Iba skutočnosť, že žalovaná bola v podnikaní zrejme úspešnejšia, nemá za následok prelomenie zásady rovnosti podielov manželov na mase BSM. Napokon dovolací súd poukazuje na argumentáciu okresného súdu v tomto smere, keď zohľadnil aj skutočnosť, že žalobca v konaní, najmä v začiatkoch, žalovanej pomáhal v podnikaní, žalovaná na tieto tvrdenia nereagovala a nenamietala, že tieto tvrdenia žalobcu sú nepravdivé.

22.4. Pokiaľ v tomto smere žalovaná namietla, že nepriznanie disparity je v rozpore s dobrými mravmi, dovolací súd zdôrazňuje, že na súdne rozhodnutie je kladená požiadavka správnosti, zákonnosti a spravodlivosti. Otázka dobrých mravov je požiadavkou na právne úkony a výkon práv a povinností z občianskoprávných vzťahov.

23. Dovolacou argumentáciou bolo tvrdenie, že odvolací súd porušil právo žalovanej vlastniť majetok, čím bolo porušené právo na spravodlivý proces. Dovolací súd k tejto dovolacej námietke iba pripomína vyššie uvedené, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; okrem iných, integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Samotné vlastnícke právo nie je súčasťou práva na spravodlivý proces, ale má samostatné miesto v systéme základných práv a ľudských slobôd.

23.1. Pokiaľ ide o pozemok, ktorý tvoril masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a ktorý žiadala žalovaná prikázať do svojho výlučného vlastníctva, dovolací súd zdôrazňuje, že tento pozemok patril do BSM a nebol vo vlastníctve žalovanej. V prípade, že sa manželia po zániku manželstva na vyporiadaní BSM nedohodnú, vyporiada bezpodielové spoluvlastníctvo na základe návrhu niektorého z nich súd; ak takýto návrh nie je v lehote troch rokov od rozvodu manželstva podaný, platí fikcia vyporiadania vyplývajúca z § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Následkom vyporiadania (dohodou, rozhodnutím, fikciou) je zánik bezpodielového spoluvlastníctva k veci a vznik výlučného vlastníctva toho-ktorého z bývalých manželov, prípadne vznik podielového spoluvlastníctva. Argumentácia žalovanej o rozpore s právom vlastniť majetok je tak v rozpore s právnou úpravou. Súd nižších inšancií prikázanie pozemku (o ktorý mala záujem žalovaná) riadne odôvodnil, svojôľu v tomto smere dovolací súd nezistil. Iba pre úplnosť dodáva, že v prípade, že bývalí manželia po rozvode manželstva dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva neuzatvorili, nemôžu dôvodne namietiť, že súd masu BSM vyporiadal inak, ako boli ich predstavy. Napokon majetkom nie sú len veci nehnuteľné, ale aj veci hnuťelné, finančné prostriedky a iné aktíva (všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva); masou BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva (pozitívne vymedzenie), okrem vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka (negatívne vymedzenie).

23.2. Zmätočnosťná námietka porušenia práva na spravodlivý proces porušením vlastníckeho práva tak nie je dôvodná.

24. Obdobné závery dovolací súd prijíma aj vo vzťahu k ďalšej argumentácii dovolateľky k povinnosti nahradiť do BSM sumu 400.000 Sk; odôvodnenie odvolacieho súdu považovala za arbitrárne a za nelogickú právnu konštrukciu. Táto námietka je len vyjadrením nesúhlasu so záverom súdu a prezentovanie vlastného názoru, ako mal odvolací súd výber sumy 400.000 Sk vyhodnotiť, bez náležitej argumentácie, v čom je záver súdu, vychádzajúci z voľného hodnotenia dôkazov, v extrémnom rozpore so skutkovými zisteniami. Dovolateľka ponúka vlastné hodnotenie vykonaného dokazovania aj vo vzťahu k sume 41.421 eur, ktorú mala vybrať zo spoločných bankových účtov po zrušení spoločnej domácnosti, keď podľa jej názoru súdy nižších inšancií svojvoľne nezobrali do úvahy čestné vyhlásenie a skutkové zistenia z vykonaných výsluchov svedkov. K uvedenému dovolací súd konštatuje, že súdy nižších inšancií sa obsahom čestného vyhlásenia zaoberali a vyhodnocovali aj výsluch svedkov.

24.1. Už okresný súd poukázal aj na ďalšie dôkazy a z nich vyplývajúce závery v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej súdy hodnotia dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach a zistil nielen rozpor medzi čestnými prehláseniami a svedeckými výpoveďami, ale aj skutočnosť, že osoby, ktoré mali rekonštrukčné práce vykonať boli živnostníkmi, faktúry nevystavili a napriek tvrdeniu o vykonaných prácach nevystavili ani príjmové doklady. Už uvedené oslabuje dôkaznú hodnotu čestných prehlásení. Uvedené súdy nižších inšancií umocnili zistením o tom, že použitie finančných prostriedkov na rekonštrukciu rodinného domu vo vlastníctve dcéry strán sporu malo byť vyvrátené aj dôkazom predloženým žalobcom - zápisnicou o ohliadke miesta činu, datovanou dňa 17. apríla 2000 a fotodokumentáciou z nej, z ktorej má vyplývať, že v čase ohliadky tvrdená rekonštrukcia rodinného domu realizovaná nebola.

24.2. Dovolací súd v tomto smere opätovne pripomína, že nie je súdom skutkovým a nevykonáva dokazovanie; vykonané dokazovanie hodnotí len z hľadiska, či konanie nie je postihnuté závažným deficitom v dokazovaní, a či konajúcimi súdmi prijaté skutkového závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle popierajúcim zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Takúto zmätočnosťnú vadu v procese dokazovania dovolací súd nezistil. Naopak, za nedôveryhodnú považuje dovolací súd námietku o čase spísania zápisnice z ohliadky miesta činu iba tvrdením o tom, že trestné oznámenie malo byť podané dňa 8. augusta 1999 a ohliadka sa mala uskutočniť až 17. apríla 2020. Takéto tvrdenie bolo ľahko verifikovateľné, svoje tvrdenie o nesprávne uvedenom dátume vykonania ohliadky žalovaná nepreukázala.

25. V priebehu celého konania žalovaná namietala záver súdov nižších inštancií, pokiaľ ide o zahrnutie hodnoty svojho podniku (prevádzka lekárne) tvrdením o tom, že podnik založila výlučne zo svojich oddelených prostriedkov. Tento záver však už súd prvej inštancie precízne odôvodnil; odvolací súd jeho odôvodnenie v tomto smere doplnil a vychádzal aj z odvolacej argumentácie žalovanej, že výnosy z podnikania (inak patriace podľa ustálenej judikatúry do BSM) boli použité na ďalšiu prevádzku podniku žalovanej, ako aj splácanie úveru. Závery nižších súdov nie sú v extrémnom rozpore so skutkovými zisteniami.

26. Dovolateľka napokon namietla porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že súdy nižších inštancií prirátali pôžičku od jej rodičov k hodnote podniku žalovanej. Dovolateľka sama poukazuje na konkrétne skutkové zistenia, ktoré k tomuto právnomu záveru odvolací súd viedli a uvádza svoje vysvetlenie, ako mal odvolací súd vykonané dokazovanie vyhodnotiť. Argumentácia žalovanej je v tomto smere opäť iba vyjadrením nesúhlasu s ponúknutím vlastných záverov, ako mali súdy vec riešiť. Iba skutočnosť, že v konaní boli ústavným súdom konštatované prieťahy nezbavuje toho-ktorého účastníka konania povinnosti preukázať (čo aj s odstupom času) svoje tvrdenia, najmä ak žalovaná v tejto otázke svoje stanovisko v priebehu konania menila.

27. Dovolací súd uzatvára, že dovolateľka neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý jej mal znemožniť uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP); zmätočnosťná vada zistená nebola.

28. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že konanie bolo postihnuté zmätočnosťnou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. e) CSP; nebola zistená ani zmätočnosťná vada podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolanie tak nie je odôvodnené prípustným dovolacím dôvodom. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie postupom podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

29. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods.1 CSP. Podľa princípu úspechu v dovolacom konaní trovy dovolacieho konania patria v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi. Preto mu dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.